

Kenneth Tynan no vindria a València

Per a Tynan, València era la capital mundial de l'antiturisme i doncs "la ciutat més meravellosa de la Mediterrània". 50 anys després, tanta 'gentrificació' de acrílica el faria fugir del mapa

Conservadora, perversa, inhòspita, desagradable... I sobretot antiturística. Són algunes de les floretes que va dedicar el crític teatral britànic Kenneth Tynan a la València de 1969. En realitat una carta d'amor d'una bellesa insubstituïble perquè arrela en alguna de les millors essències del fet d'estimar: l'exaltació del defecte com a singularitat, la marginalitat com a combustible. Sols algú fervorosament, i alhora serenament enamorat, podria elaborar una epístola tan colpidora. De fet, les millors cartes d'amor a algú solen ser-ho d'amor contra algú. I aquesta no ens deixa lloc a dubtes. Són 50 pàgines publicades en un llibre ja clàssic d'Anagrama: *La pornografia, Valencia, Lenny, Polanski y otros entusiasmos*.

Una obra que mai ningú no reeditaria, menys encara en valencià, per maleïda, per incompresa i per reveladora. Qui destacaria de l'ésser estimat el rostre sense rentar, el cap despentinat, el mal humor o el caminar eixut? La dreta poc o gens va llegir Tynan. No debades, la dreta poc o gens sol llegir ningú. I l'esquerra, almenys en la seua versió de cosa intel·lectual que entén la cultura com un animal domèstic per lluir els diumenges de matí, té per costum llegir malament i publicar pitjor. A Tynan se l'ha definit com un subjecte de la mala consciència, un brou freudià que emergeix entre els enderroc de la fase REM, quan els malsons ens situen davant de l'espill més fiable.

Certament, s'ha identificat la València de Tynan com el punt exacte des d'on córrer en sentit i, si pot ser, en direcció contrària. Reivindicar la ciutat com a capital mundial de l'antiturisme pot ser que siga una pèssima idea per a un eslògan, però potser seduiria a tota aquella població expulsada de les seues cases, de les geografies de la seua memòria, per encariment de sòl i comercialització obsessiva dels centres històrics. Un fet al qual han contribuït dreta i esquer-

SERGI
TARÍN

@SergiTarín

ra, cadascuna amb el seu manual. Hem passat de la impostura a l'engròs dels grans esdeveniments a una altra de més subtil, que és fer comboi. La gran fita ja és al calendari: 2022, València, capital mundial del Disseny. Una mena de Copa de l'Amèrica per a l'esquerra. Disseny o velers, una i altres estan fets per a uns quants, però que pagarem tots.

I no és cap mania en contra del disseny. Tampoc cap a les veles. Però no es pot obviar que representen models de ciutat. I, sobretot, paradigmes en construcció. Com serà i com serem a la València de 2022? Tot dependrà del lloc de l'escaparata on vulguem dipositar-nos. Dins o fora. I una volta allà, en quin racó i filera. I la *pole position* estarà relacionada amb quantes vegades hem dinat en restaurants de Ricard Camarena o hem apujat el colesterol, però amb elegància, en Dulce de Leche. Per descomptat, no serem bons valencians del 2022 si no hem assajat algunes passes de *lindy hop* en mercats ben bonics amb regidors i conselleres de moda. I caldrà familiaritzar-se amb el vermut de *tardeo* en gas-

tro-bars de gramàtica anglosaxona i amb l'agenda de La Fàbrica de Hielo, en realitat La Fàbrica de Gel, en honor a aquest producte que serveix per untar-se els cabells en benefici de la *selfie* perfecta tot i el pas de les hores. Sí, això mateix, nous barris per a una ciutat de disseny. Russafa, el Carme, el Cabanyal..., on, per cert, continua la prolongació, encara que sense enderrocs.

No, Tynan ja no vindria a València, encara que molts observadors sensats continuarien sentint-se repel·lits. La història ja és una altra. I no ho faria, possiblement, per repudi a aquest excés de Botox urbanístic i suposadament cultural per amagar els grans defectes distintius. "Supose que és una ciutat massa perversa i desagradable a la vista per arribar a figurar algun dia en una ruta turística corrent. Jo em dic a mi mateix que potser la gent no està encara preparada per a València (València no està, indubtablement, preparada per a la gent)", defensava Tynan en contra, qui sap, de tota aquella silicona que també deforma el llenguatge: cosmopolita per elitista, multiculturalitat per desigualtat, efervescència per especulació... O quan algú ens parla d'oportunitat de negoci, quasi sempre estarem davant d'aquell sentiment atàvic de l'avarícia.

Reivindiquem l'antiturisme, que València puga tornar a ser-ne algun dia la capital mundial. I això no vol dir odi als turistes, però sí la denúncia d'una ciutat on determinades zones, espais o barris ja només estan pensats per a turistes malgrat la sobreactuada impotència dels polítics que, en veritat (novament la silicona), vol dir desinterès.

I recuperem Tynan i amb ell la ironia, l'entusiasme pel defecte i la bellesa de la incomoditat. Encara que siga pel pur plaer, per la irresistible necessitat, de tornar a escriure cartes d'amor.